

Lægemedlenhedens nyhedsbrev, nr. 2 2018

Tips & Tricks

Nyhedsbrev fra Klinisk Farmakologisk Afdeling

Depotformuleret paracetamol forbliver på markedet i Danmark

[Brug af inhalationssteroid \(ICS\) til patienter med KOL](#)

[Tilskud til tramadol](#)

[Promethazin \(Phenergan\) mod søvnløshed – er det nu rationelt?](#)

[Er patienter i immunsuppressiv behandling på pneumokokvaccinen med klausuleret tilskud?](#)

Tips & Tricks

Nyhedsbrev fra Klinisk Farmakologisk Afdeling

Det seneste nyhedsbrev fra Klinisk Farmakologisk Afdeling kan læses [her](#).

Depotformuleret paracetamol forbliver på markedet i Danmark

Lægemedelstyrelsen har besluttet, at depotformuleret paracetamol ikke skal trækkes tilbage fra det danske marked. I [februar skrev Lægemedelstyrelsen](#) ellers, at depotformuleret paracetamol ville blive trukket af markedet på grund af vanskeligheder ved behandling af [forgiftning](#).

Brug af inhalationssteroid (ICS) til patienter med KOL

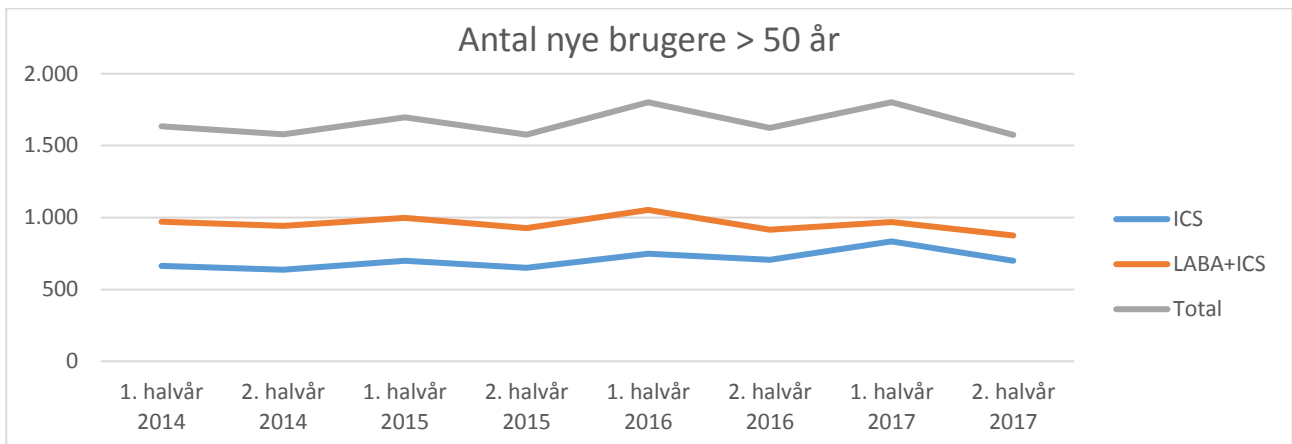
Inhalationssteroider bør kun anvendes til patienter med svær KOL (GOLD C+D).

Den farmakologiske grundbehandling er langtidsvirkende beta2-agonist (LABA) og/eller langtidsvirkende antikolinergikum (LAMA). Ved flere eksacerbationer trods LABA+LAMA, eller samtidig astmakomponent*, tillægges ICS i lavest mulige dosis. Dvs. at i praksis vælges LABA+LAMA forud for ICS.

Ca. 10 % af patienterne har svær KOL og ca. 15 % en samtidig astmakomponent. Det betyder, at kun ca. 25% reelt har brug for ICS. I 2017 fik 58 %** af de medicinsk behandlede KOL-patienter i Region Nordjylland ICS, hvilket tyder på en vis overbehandling.

Forbruget af inhalationssteroider til personer > 50 år har ligget meget stabilt i flere år.

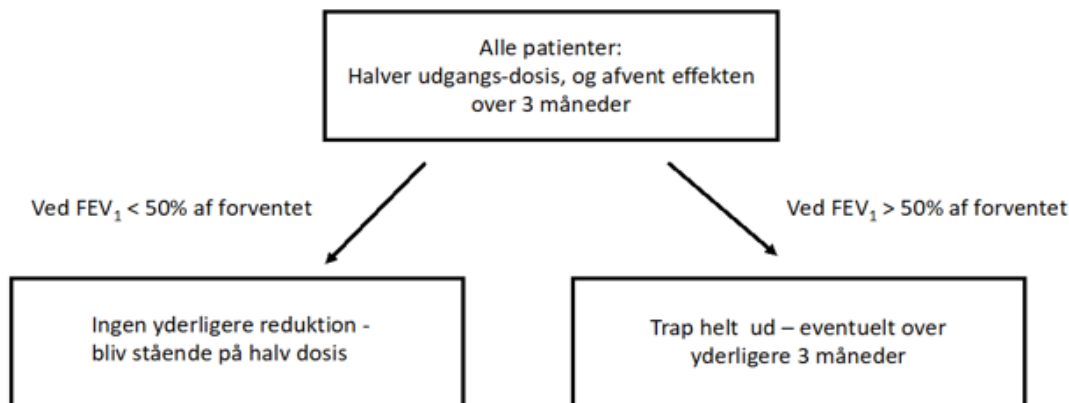
Antallet af nye brugere > 50 år, der startes op i behandling med inhalationssteroider, har været let stigende frem til og med 2016 (se figur 1). Herefter ses en tendens til stagnering.

Figur 1 Antal nye brugere (> 50 år) af ICS (R03BA) og LABA+ICS (R03AK) i Region Nordjylland. Ny bruger = brugeren har ikke i året forud fået ordineret ICS eller LABA+ICS. Som estimat for brug af ICS til KOL (og ikke astma) er anvendt data for personer > 50 år.

Det vigtigste er at undlade opstart af ICS ved mild-moderat KOL.

Derudover kan det overvejes at ned- eller udtrappe ICS hos patienter med stabil KOL (dvs. uden eksacerbationer eller KOL-relaterede indlæggelser gennem > 1 år). Det er her vigtigt at følge op for at fange evt. forværring i symptomer eller eksacerbationer.

Figur 2 ICS nedtrappingsalgoritme. Kilde: Dansk Lungemedicinsk Selskab, KOL vejledning

*fx højt eosinofil-tal, FEV1 reversibilitet > 12-15 %, tidlig sygdomsdebut, tidligere astma, allergiske symptomer.

**Analyse fra Sundhedsdatastyrelsen. "Stadig færre borgere med KOL for inhalationssteroid". 2018

Tilskud til tramadol

Vær opmærksom på, at der *ikke* er generelt tilskud til Gemadol Retard®/Tramadolhydrochlorid Orifarm® depotkapsler 50 og 100 mg, Mandolgin Retard® depottablet 100, 150 og 200 mg og Mandolgin® hårde kapsler 100 mg.

Gemadol Retard®/Tramadolhydrochlorid Orifarm® er eneste depotpræparat, hvor kapslen kan åbnes og indholdes opslemmes eller drysses på mad. De øvrige depotpræparater (depottabletter og øvrige depotkapsler) skal synkes hele.

Desuden er Gemadol Retard®/Tramadolhydrochlorid Orifarm® eneste depotpræparat, der fås i 50 mg. Her kan alternativ med generelt tilskud være morfin depottablet 10 mg eller evt. tramadol

depottablet 150 mg med delekærv (fx Tramadol Retard®). Ingen af disse må dog knuses.

Alternativ til Mandolgin® 100 mg hårde kapsler (hurtigtvirkende præparat) kan være morfin alm. tablet 20 mg.

Der er desuden generelt, klausuleret tilskud til brusetabletter, orale dråber og suppositorier.

Alle øvrige tramadol præparater har generelt uklausuleret tilskud.

Tabel 1 Liste over tramadol præparater uden generelt tilskud (maj 2018)

Handelsnavne	Lægemiddelform og styrke	Pakning	Administration
Gemadol Retard® Tramadolhydrochlorid Orifarm®	Depotkapsel 50, 100 mg	20 stk, 100 stk	Kan åbnes og drysses på mad eller opslemmes. Må ikke knuses/tygges
Mandolgin Retard®	Depottablet 100 mg	20 stk	Må ikke deles/knuses/tygges
Mandolgin Retard®	Depottablet 100, 150, 200 mg	100 stk	=
Mandolgin®	Kapsler, hårde 100 mg	100 stk	=

Promethazin (Phenergan) mod søvnløshed – er det nu rationelt?

Det er nu godt 3 år siden, at promethazin overgik fra at være et håndkøbslægemiddel til at være receptpligtigt (udleveringsgruppe B, uden tilskud). Baggrunden for ændringen var promethazins bivirkningsprofil, misbrugs- og interaktionspotentiale; især med andre psykofarmaka.

Promethazin er indiceret til allergiske sygdomme, transportsyge og søvnløshed. Ordination af promethazin mod søvnløshed i stedet for benzodiazepiner kan synes som en mere hensigtsmæssig løsning, men man skal være opmærksom på risikoen for alvorlige bivirkninger og interaktioner. Især ældre patienter er påvirkelige overfor promethazins udtalte antikolinerge virkning, som kan medføre øget faldtendens. Nogle af promethazins antikolinerge bivirkninger er nævnt i boksen nedenfor. Udover de antikolinerge bivirkninger kan der ses ekstrapyramidale bevægeforstyrrelser, kramper eller tics ved behandling med promethazin.

Ifølge "Vejledning om helbreds krav til kørekort" fra august 2017 bør der sædvanligvis udstedes kørselsforbud i 24 timer efter indtagelse af Phenergan (og andre sederende antihistaminer). Fast dagligt forbrug af Phenergan er således ikke forenelig med bilkørsel.

Promethazin interagerer med flere typer psykofarmaka. Den sederende effekt kan forstærkes ved samtidig behandling med anden sløvende medicin. Derudover kan promethazin øge den

antikolinerge effekt af tricykliske antidepressiva, nedsætte effekten af kolinesterasehæmmere og øge MAO-hæmmers kardiotoksicitet.

Opfordringen om øget opmærksomhed ved ordination af antikolinerge lægemidler i almindelighed - og promethazin i særdeleshed – har nyligt lydt i IRF's Månedssblad "Rationel Farmakoterapi", december 2017 og fra Psykiatriens Medicinrådgivning (Praksisnyt, december 2017).

Du kan også læse mere om antikolinerge lægemidler og IRF's liste over disse, på www.irf.dk under "Mediceringennemgang".

Nogle af promethazins antikolinerge bivirkninger, der især ses hos ældre	
Centrale:	Perifere:
Døsighed	Mundtørhed
Svimmelhed	Urinretention
Konfusion	Akkommodationsbesvær, uklart syn

Kilde: www.pro.medicin.dk

Kan patienter i immunsuppressiv behandling få pneumokokvaccinen med klausuleret tilskud?

Såvel Prevenar 13 som Pneumovax kan ordineres med klausuleret tilskud, hvis patienten har "immunsuppression (fx ved HIV-infektion eller lymfom)". Det er dog Lægemedjestyrelsen opfattelse, at det som udgangspunkt ikke dækker patienter, der er immunsupprimerede pga. en given behandling. Dvs. at patienten i behandling med immunsupprimerende lægemidler (f.eks. Humira, Enbrel, Remicade, methotrexat), pga. en grundlidelse, der ikke giver immunsuppression, ikke er berettiget til klausuleret tilskud til disse vacciner, og såvel vaccine som udgift til administration er for egenbetaling.